

- ๘ -

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายอรรถพล สัตยวาท.....

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ หัวหน้าที่หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโง่ง จังหวัดลำพูน

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน...ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการปฏิบัติงานด้านวิชาการป่าไม้ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อจัดการให้เป็นป่าเศรษฐกิจ

๑.๒ ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟู แก้มิ ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่ตลอดไป

๑.๓ ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการกระทำผิด บุกรุก ทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดการที่ดินป่าไม้ การอนุญาตการใช้ประโยชน์จากไม้ ที่ดินป่าไม้ ผลิตผลป่าไม้ วัสดุธรรมชาติไม้ สวนป่า ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เพื่อรักษาและใช้ทรัพยากรป่าไม้ อย่างยั่งยืน

๑.๔ ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกรักหวงแหนและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการจัดการป่าชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ให้คงอยู่ตลอดไป

๑.๕ ร่วมศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่าความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่าผลิตผลป่าไม้และวิชาการป่าไม้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านวิชาการป่าไม้

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๓.๒ ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

ให้บริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า การกำหนดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ การจัดทำระบบสื่อความหมาย และพัฒนาการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ถ่ายทอดเทคโนโลยีและการให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ และการบริการการท่องเที่ยวแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน การบริการและการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพาะเลี้ยงและการอนุรักษ์สัตว์ป่ารวมถึงการสนับสนุนและแจกจ่ายกล้าไม้เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

โดยทำหน้าที่ หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโง้ง รับผิดชอบงานดูแลควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโง้ง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ศึกษา วิเคราะห์ หามาตรการ แนวทาง รูปแบบ และวิธีการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า สำรวจและรวบรวมข้อมูลไฟป่า วิเคราะห์ ตรวจสอบติดตาม พยากรณ์สภาพปัญหาไฟป่าและสถานการณ์ไฟป่า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จัดทำแผนการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครป้องกันไฟป่า ส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ป้องกันไฟป่า จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ประสานงานและให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ หัวหน้าที่หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง...ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านวิชาการป่าไม้ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

๑.๑ ดำเนินการ และเสนอแนะแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสงวนอนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกป่า เพื่อจัดการให้เป็นป่าเศรษฐกิจ

๑.๒ ดำเนินการ และเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฟื้นฟูแก้ไข ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้คงอยู่ตลอดไป

๑.๓ ดำเนินการ และเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการกระทำผิด การบุกรุก ทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดการที่ดินป่าไม้ การอนุญาตการใช้ประโยชน์จากไม้ ที่ดินป่าไม้ ผลิตผลป่าไม้ อุตสาหกรรมไม้ สวนป่าผลิตผลป่าไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เพื่อรักษาและใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๔ ดำเนินการ และเสนอแนะแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริม กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกรักหวงแหนและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

และสัตว์ป่า และการจัดการป่าชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้คงอยู่ตลอดไป

๑.๕ ดำเนินการศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ การปลูกป่า ผลิตผลป่าไม้ และวิชาการป่าไม้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านวิชาการป่าไม้

๑.๖ ดำเนินการสร้างและพัฒนาวิธีการและเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของส่วนราชการ

๑.๗ เข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอแนะแนวทางในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๘ ช่วยวิเคราะห์ สรุปรายงาน เสนอแนะ และดำเนินการเกี่ยวกับแนวทางและผลการปฏิบัติงาน การวางอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑ ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๓.๒ ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

ให้คำปรึกษา และบริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน หรือประชาชนทั่วไป กำหนดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ จัดทำระบบสื่อความหมาย และพัฒนาการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ถ่ายทอดเทคโนโลยีและการให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ และการบริการการท่องเที่ยวแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน การบริการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงและการอนุรักษ์สัตว์ป่า รวมถึงการสนับสนุนและแจกจ่ายกล้าไม้ เพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

โดยทำหน้าที่ หัวหน้าสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโหล่ง รับผิดชอบงานดูแลควบคุมไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีควบคุมไฟป่าบ้านโหล่ง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ศึกษา วิเคราะห์ หามาตรการ แนวทาง รูปแบบ และวิธีการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า สำรวจและรวบรวมข้อมูลไฟป่า วิเคราะห์ ตรวจสอบติดตาม พยากรณ์สภาพปัญหาไฟป่าและสถานการณ์ไฟป่า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จัดทำแผนการป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครป้องกันไฟป่า ส่งเสริม เผยแพร่ รับผิดชอบป้องกันไฟป่า จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ประสานงานและให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านวิชาการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง ลักษณะเชื้อเพลิงในป่าเบญจพรรณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

องค์ความรู้ในด้านกฎหมายและด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ และองค์ความรู้ด้านอื่น ๆ ได้แก่

๑. นิเวศวิทยาป่าไม้

๒. แนวคิดเกี่ยวกับไฟป่า

๓. ลักษณะของเชื้อเพลิง และการจัดการเชื้อเพลิง

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

สถานการณ์ไฟป่าในปัจจุบัน นับเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งที่ก่อให้เกิดฝุ่นควันซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และหากไฟป่าเกิดขึ้นซ้ำทุกปีหรือมีความถี่ในการเกิดซ้ำบริเวณจุดเดิมสูงจะส่งให้สภาพป่าเกิดความทรุดโทรม ต้องค้ำประกอบของสังคมพืชและความหลากหลายทางชีวภาพอันจะทำให้เกิดความเสียหายและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม - เมษายนของทุกปี ที่ต้นไม้นในป่าผลัดใบมีการทิ้งใบจำนวนมากทำให้เกิดการสะสมของเชื้อเพลิงสูง สาเหตุของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยล้วนเกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น เช่น การเก็บหาของป่า ล่าสัตว์ เลี้ยงปศุสัตว์ ความประมาท รวมไปถึงการแกล้งจุด ซึ่งสถานการณ์การเกิดไฟป่ามีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่าที่ดีอีกวิธีหนึ่ง คือการลดความรุนแรงของการเกิดไฟ ซึ่งจากทฤษฎีเกี่ยวกับไฟป่า พบว่าไฟป่าจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อจะต้องมีองค์ประกอบของปัจจัยครบ 3 ประการ ได้แก่ เชื้อเพลิง ความร้อน และอากาศ มารวมกันในปริมาณและสัดส่วนที่พอเหมาะต่อการเกิดขบวนการสันดาป เรียกองค์ประกอบนี้ว่า สามเหลี่ยมไฟ (fire triangle) ประกอบไปด้วย ความร้อน เชื้อเพลิง และอากาศ หากขาดองค์ประกอบใด องค์ประกอบหนึ่ง หรือมีอยู่ในสัดส่วนที่ไม่พอดี ไฟก็จะไม่เกิด หรือไฟที่กำลังไหม้ก็จะดับลง หลักพื้นฐานในการควบคุมไฟป่า จึงจำเป็นต้องพยายามแยกองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งออกจากสามเหลี่ยมไฟนั่นเอง

จากองค์ประกอบทั้ง ๓ ประการของสามเหลี่ยมไฟ พบว่าเชื้อเพลิงเป็นองค์ประกอบที่นำมาจัดการเพื่อการควบคุมไฟป่าได้มากที่สุด เนื่องจากเชื้อเพลิงเป็นองค์ประกอบที่มีความผันแปรค่อนข้างคงที่และสามารถคาดการณ์ความผันแปรได้อย่างแม่นยำที่สุด นอกจากนั้น ยังพบว่าเชื้อเพลิงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมไฟโดยตรง อีกทั้งยังสามารถจัดการได้ง่ายกว่าความร้อนและอากาศ การควบคุมไฟป่าจึงมุ่งเน้นไปที่การจัดการเชื้อเพลิงเป็นหลัก ดังนั้น การศึกษาวิจัยลักษณะเชื้อเพลิงในป่าเบญจพรรณ จึงจะทำให้ทราบถึงข้อมูลที่มีความสำคัญยิ่งเกี่ยวกับปริมาณ ความต่อเนื่อง ความสูง ความชื้น การกระจายและประเภทของเชื้อเพลิงหลัก ในป่า เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการควบคุมไฟป่า ทั้งในด้านการป้องกัน การเตรียมการก่อนฤดูไฟป่า การจัดการเชื้อเพลิง และการดับไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงสุด

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาลักษณะที่สำคัญของเชื้อเพลิงในป่าเบญจพรรณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง ในช่วงเวลาต่าง ๆ

๒. เพื่อศึกษาประเภทของเชื้อเพลิงหลักในพื้นที่ป่าเบญจพรรณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง

๓. เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการควบคุมไฟฟ้า ทั้งในด้านการป้องกันการเตรียมการก่อนฤดูไฟฟ้า การจัดการเชื้อเพลิง และการดับไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงสุด

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

- ๕.๑ ได้ทราบถึงลักษณะที่สำคัญของเชื้อเพลิงในป่าเบญจพรรณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง
- ๕.๒ ได้ทราบถึงประเภทของเชื้อเพลิงหลักในพื้นที่ป่าเบญจพรรณ บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง
- ๕.๓ รายงานการศึกษาลักษณะเชื้อเพลิงในป่าเบญจพรรณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๖.๑ นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนดำเนินงานด้านการควบคุมไฟฟ้าในป่าเบญจพรรณ ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดไฟ และอันตรายอันเกิดจากไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ สามารถนำเอาข้อมูลลักษณะเชื้อเพลิงไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกับนโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

๖.๓ สามารถใช้ประกอบการจัดทำแผนการบริหารจัดการเชื้อเพลิงเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลใช้ระยะเวลานาน โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลในพื้นที่ภาคสนาม

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ในการดำเนินการในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์ป่าสูง ซึ่งทำให้อาจเกิดอันตรายจากสัตว์ป่าได้จึงต้องมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่ง เพื่อสอบถามถึงความเป็นไปได้ในการเข้าไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ ประกอบกับในปีที่เก็บข้อมูลเป็นปีที่มีสภาพอากาศแบบลานินญาทำให้มีฝนตกบ่อยกว่าปกติ จึงทำให้การเดินทางเข้าไปถึงจุดที่จะเก็บข้อมูลค่อนข้างลำบากและอาจทำให้ข้อมูลที่ได้มีความแตกต่างจากปีที่มีสถานการณ์ทางสภาพภูมิอากาศแบบปกติ

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ ในช่วงที่สภาพอากาศแห้งแล้งจะส่งผลให้เกิดการทิ้งใบของต้นไม้ ทำให้เกิดปริมาณเชื้อเพลิงที่สะสมมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้พื้นที่บริเวณนั้นมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดปัญหาไฟป่า ตั้งแต่ในช่วงเดือนธันวาคม ถึงเดือนเมษายน โดยในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโหล่งจะเริ่มมีเชื้อเพลิงสะสมในปริมาณมากตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ จึงควรที่จะมีการชิงเผาตามหลักวิชาการเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม ซึ่งจะสามารถช่วยลดความรุนแรงในการเกิดไฟป่าได้

๙.๒ เนื่องจากในปีที่เก็บข้อมูลเป็นปีที่มีสภาพอากาศแบบลานินญาทำให้มีฝนตกบ่อยกว่าปกติ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้มีความแตกต่างจากปีที่มีสถานการณ์ทางสภาพภูมิอากาศแบบปกติ ดังนั้นจึงควรมีการเก็บข้อมูลในพื้นที่เดิมทุกปีเพื่อเปรียบเทียบว่าในแต่ละปีมีลักษณะเชื้อเพลิงที่แตกต่างกันอย่างไร

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑) สัดส่วนของผลงาน %
(๒) สัดส่วนของผลงาน %
(๓) สัดส่วนของผลงาน %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน

(..... นายอรรถพล สัตยวาท.....)

วันที่ ๙ / สิงหาคม / พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑) -	-
(๒) -	-
(๓) -	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเห็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) _____

(นายสมนึก ท้าวพา)

(ตำแหน่ง) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ หัวหน้าที่

วันที่ ผู้อำนวยการส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ) _____

(นายกริชสยาม คงสตรี)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖

วันที่ 14 ส.ค. 2567

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การจัดการไฟฟ้าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง

๒. หลักการและเหตุผล

การจัดการไฟฟ้าโดยชุมชนมีส่วนร่วม เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการไฟฟ้าของชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดไฟฟ้า การวางแผนป้องกัน ไฟฟ้า การเตรียมการก่อนเกิดไฟฟ้า การตรวจหาไฟฟ้า การทำแนวกันไฟ การกำจัดเชื้อเพลิง การดับไฟฟ้า การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และการใช้ประโยชน์จากไฟฟ้าในการจัดการป่าไม้ ปัญหาการเกิดไฟฟ้า ทั้งหมดมีสาเหตุมาจากมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้นำชุมชน เยาวชน และ ประชาชนในพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้า ควรมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันไฟฟ้าและ ควบคุมหมอกควัน โดยเริ่มตั้งแต่การป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้าด้วยการศึกษาสาเหตุของการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่แล้ว นำมาใช้ในการวางแผนป้องกันทำให้ปัญหาไฟฟ้าที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งสามารถลดความเสียหายในพื้นที่ป่าไม้ได้

การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ ผ่านมาของ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้งได้ใช้แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และเยาวชน โดยเฉพาะกลุ่ม ชุมชนและเยาวชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลรักษาป่าร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนที่อยู่ในพื้นที่และรอบแนวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง เช่น โครงการประชารัฐร่วมใจ ปลุกต้นไม้ให้แผ่นดิน การสร้างฝายต้นน้ำ การชักซ้อมการเผาระวังไฟฟ้า การป้องกัน การแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและ หมอกควัน กิจกรรมทำแนวกันไฟ กิจกรรมการกำจัดเชื้อเพลิงโดยวิธีชิงเผาในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า กิจกรรม ปลุกป่า บวชป่า ค่ายเยาวชนเด็กไทยรักษ์ป่า และการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าวเป็นการสร้างเครือข่ายโดยชุมชนท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วม เนื่องจากมีการดำเนินกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง ส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งพื้นที่ ดังกล่าวรายล้อมไปด้วยชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ภายในและรอบแนวเขตพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยส่วนใหญ่จะเกิด จากการหาของป่า การล่าสัตว์ การเผาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก และไฟป่ามักจะเกิดในพื้นที่ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ซึ่งเป็นป่าผลัดใบที่เกิดการสะสมของเชื้อเพลิงในปริมาณมากทำให้เกิดไฟป่าได้ง่ายและยากต่อการ จัดการและควบคุม ดังนั้น การดำเนินการจัดการไฟฟ้าในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโฮ้ง โดยกระบวนการมี ส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น จึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการลดการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและชุมชน

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโง้ง ในรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่มีความแข็งแกร่ง ซึ่งทำให้ชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่รวมทั้งรับรู้และตระหนักถึงความสำคัญและนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ดังนั้นการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่า จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยแนวทางดังกล่าวสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การประชาสัมพันธ์

๑.๑ การประชาสัมพันธ์แบบเชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วม โดยการออกไปพบปะประชาชนในลักษณะการเคาะประตูบ้าน การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ป้ายประชาสัมพันธ์ และควรให้มีการจัดเสวนากลุ่มชุมชน

๑.๒ การเผยแพร่ความรู้ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลไฟป่า การจัดการไฟป่า สาเหตุและผลกระทบจากเกิดไฟป่า การจัดนิทรรศการ การให้การศึกษา ให้ความรู้กับประชาชนทุกกลุ่มตั้งแต่ระดับเยาวชนในสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่น รวมทั้งแจกจ่ายเอกสารและสิ่งตีพิมพ์

๑.๓ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน เกี่ยวกับสาเหตุและผลกระทบการเกิดไฟป่า ทางสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย และสื่อออนไลน์

๑.๔ การเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ไฟป่าทั้งในอดีตและปัจจุบัน ให้ประชาชนทั่วไป หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลและแนวทางในการจัดการไฟป่าและให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒. การป้องกันไฟป่า

๒.๑ ประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่า จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า จัดทำแผนระดับดับไฟป่า ลาดตระเวนตรวจหาไฟ จัดทำแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิง โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและดำเนินการ

๒.๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์ปลอดการเผา การใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา การจัดระเบียบการเผา การใช้ประโยชน์ เศษวัสดุการเกษตรและลดการเผาพื้นที่เกษตร และการควบคุมการเผาในเขตชุมชน และสองข้างทาง

๒.๓ ประสานการออกประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่าในพื้นที่จังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และกำหนดมาตรการในเขตควบคุมไฟป่า พร้อมประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประกาศจังหวัดให้ชุมชนในพื้นที่รับทราบอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ ให้หน่วยงานจัดทำแผนที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อติดตั้งไว้ประจำหน่วยงานสำหรับการวางแผนปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า

๒.๕ ให้งานและชุมชนในพื้นที่เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามแผนระดมพลดับไฟป่า

๒.๖ ให้มีการลาดตระเวนตรวจปราบปราม และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น โดยเจ้าหน้าที่งานและชุมชนร่วมกันออกลาดตระเวนตรวจหาไฟป่าและตรวจปราบปรามการลักลอบจุดไฟเผาป่าในพื้นที่ กรณีที่พบการบุกรุกในพื้นที่ให้ดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด รวมทั้งให้มีการเพิ่มเติมมาตรการอย่างเข้มงวดตามเส้นทางในป่า

๒.๗ งานในพื้นที่ตรวจติดตามข้อมูล Hotspot เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ

๓. การจัดการเชื้อเพลิง

๓.๑ จัดกิจกรรมทำแนวกันไฟในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รูปแบบของประชาอาสา เพื่อตัดความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความสำคัญและล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า โดยการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร ประชาชนทุกภาคส่วน

๓.๒ การจัดการเชื้อเพลิง โดยวิธีการชิงเผา ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการจัดการเชื้อเพลิงในทางวิชาการ ด้วยการเผาตามกำหนด (Prescribed Burning) ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิง

๓.๓ การลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยการนำวัชพืชในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพิ่มมูลค่า เช่น การแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่งทำเป็นวัสดุเพื่อเพิ่มความสวยงามให้แก่อินทราภูมิหรือทำของประดับตกแต่ง เป็นต้น และเป็นเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนด้วยอีกทางหนึ่ง

๔. การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่า

๔.๑ จัดกิจกรรมฝึกอบรมการดับไฟป่า แก่เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครป้องกันไฟป่าและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีทักษะด้านการป้องกันไฟป่าและดับไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สถานีควบคุมไฟป่าในพื้นที่ หรือศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า

๔.๒ จัดกิจกรรมฟื้นฟูแหล่งต้นน้ำลำธาร เช่น การปลูกป่าประชาอาสา การบวชป่า การจัดทำฝายต้นน้ำลำธาร โดยเจ้าหน้าที่ ชุมชนท้องถิ่น และเยาวชน ซึ่งเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๓ จัดกิจกรรมเฝ้าระวัง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง โดยเจ้าหน้าที่และชุมชนจัดเวรยามหรือหน่วยลาดตระเวน เมื่อเกิดไฟป่าสามารถดำเนินการดับไฟป่าหรือเรียกสนธิกำลังในการดับไฟป่า ในกรณีที่เกิดไฟไหม้ป่าแล้วเกินขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่

๔.๔ ให้ชุมชนจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเอง แผนเพื่อการป้องกันไฟป่าทุกปี เช่น แผนการทำแนวกันไฟของชุมชน แผนการจัดการเชื้อเพลิง แผนการดับไฟป่า และแผนการเฝ้าระวังไฟป่า

๔.๕ ให้ชุมชนจัดตั้งคณะกรรมการด้านการป้องกันไฟป่าในระดับชุมชน เพื่อให้การประสานงานการดำเนินงานด้านไฟป่าของชุมชนของตนเอง เจ้าหน้าที่ และชุมชนใกล้เคียงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๔.๖ จัดทำข้อตกลงการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่าในพื้นที่ชุมชนของตนเองและป่าที่อยู่โดยรอบชุมชน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของชุมชน เช่น ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ และกำหนดบทลงโทษ

๔.๗ จัดทำข้อมูลราษฎรที่มีที่ทำกินติดแนวเขตป่า เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ เพื่อสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดไฟป่าจากการทำการเกษตร รวมทั้งสร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าที่อยู่ติดกับพื้นที่ทำกินของชุมชน เพื่อเฝ้าระวังการเกิดไฟป่าในพื้นที่

๔.๘ จัดทำแผนเพื่อสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการป้องกันไฟป่า เช่น ค่าอาหาร ในการจัดทำแนวกันไฟของชุมชน การจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันและดับไฟป่า เป็นต้น รวมทั้งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ชุมชน

๔.๙ จัดให้มีโครงการครูป่าไม้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของป่าไม้ในการป้องกันและบรรเทาภัยจากการบุกรุกทำลายป่า ดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งการเกิดไฟป่า แก่นักเรียน นักศึกษา ตามสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ๆ

๔.๑๐ สร้างแรงจูงใจให้กับชุมชน เกี่ยวกับการได้รับประโยชน์หรือไม่ได้รับประโยชน์จากป่า ซึ่งการได้รับประโยชน์หรือไม่ได้รับประโยชน์จากป่ามีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการและการควบคุมไฟป่าที่แตกต่างกัน เนื่องจากการได้รับประโยชน์จากป่าจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการรักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้เป็นอย่างดี ส่งผลให้มีการเฝ้าระวังไฟป่า การจัดการและควบคุมไฟป่ามีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๕. การดับไฟป่า

๕.๑ เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานและชุมชน สำหรับปฏิบัติงานดับไฟป่า รวมทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความพร้อมตลอดเวลา

๕.๒ การปฏิบัติงานด้านไฟป่าของหน่วยงานทุกหน่วยงาน และชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเน้นการเข้าถึงพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ในลักษณะบูรณาการร่วมกัน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ลดลง

๒. ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในหรืออยู่โดยรอบพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโง้ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และความรู้เกี่ยวกับไฟป่า และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมการป้องกันไฟป่า มีการยอมรับและมีความรับผิดชอบร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๓. ชุมชนท้องถิ่นมีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับไฟป่าอย่างเป็นรูปธรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. การจัดตั้งเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการป้องกันไฟป่า นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในรูปแบบอื่น อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. การเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโง้งลดลง ร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๒. ชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในและรอบแนวเขตพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโง้ง มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันไฟฟ้า ร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๓. มีเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ้านโง้ง

(ลงชื่อ)

(...นายฉรรพณ สัตตนาวุต...)

วันที่ ...๙.../...สิงหาคม.../...พ.ศ. ๒๕๖๗...

ผู้ขอประเมิน